

Köttbonden vill att fler ska prata priser

Alla vinner på att kunna jämföra slaktpriserna, menar köttbonden Mats Edenmark. Han är med i projektgruppen bakom den nya prisportalen – och hoppas även att betalningen för livkalv ska ingå framöver.

Alla köttbönder vinner på att få en oberoende koll på slaktpriserna, menar Mats Edenmark. "Att få koll på priserna är viktigt för mitt företagande. Sen tror jag att det här kan vara ett sätt att höja lägstanivån. Det här kan höja nivån för de som får sämst betalt idag", säger han. FOTO: EMMELI EDENMARK

TEXT: Cecilia Persson

Det har hittills varit svårt för Sveriges Nötköttsproducenter (SNP) att nå ut med information om sin satsning på en prisportal för att jämföra avräkningspriser.

Det är synd, tycker Mats Edenmark, köttbonde i Sundsvall som är med i projektgruppen.

– Det har varit lite trögstartat. Jag pratade om det i min köttklubb nyligen och där kände ingen till det. Men när man berättar om det ger alla tummen upp, säger han.

Mats Edenmark driver Gästa gård i Medelpad med sin fru Emmeli. De har cirka 120 djur och säljer både direkt till slakteri och kalvar vidare till slutuppfödning. Dessutom pressar de en hel del foder åt andra köttbönder i trakten.

Betyder mest för de minsta företagen

SNP:s Prisportal ska bli en digital tjänst för att jämföra slaktpriser utifrån kategori, formklass och geografi. Det tjänar alla på, tror Mats Edenmark. Men kanske betyder det mest för de allra minsta företagen som ofta har svårt att förhandla sig till några tillägg.

– Många små gårdar för en tynande tillvaro. Ska det komma nya bönder som vill utveckla och satsa då måste vi alla kunna tjäna pengar.

Företagen som producerar nötkött i Sverige, alltså gårdar utan mjölkproduktion, är en brokig skara. Snittet för en besättning uppskattar Mats Edenmark till 20 individer, många har mycket färre djur än så och har ofta ett annat jobb vid sidan av.

Nyckeln till bättre betalning är att veta vad man jämför med.

– Enda chansen är att gå ihop och vara transparent med sina siffror.

Samma formklass gav olika pris

Nyligen var Mats Edenmark med på ett projektmöte där de fick titta på rådata med de avräkningspriser som mejlats in. Även om det är ett litet urval att utgå från, såg de olikheter som var svåra att motivera.

– Lämnar du ett djur som är formklass R+ då ska vi ha samma betalning var du än bor i landet. Där ska vi inte ha någon skillnad. Men det såg vi direkt att det skiljer sig ganska mycket åt.

Han hoppas att portalen ska ge ringar på vattnet. En bonus vore om även priserna på livkalv kunde komma med på sikt.

– Kalvförmedlingspriset är otroligt hemligt. Det är jag nästan mest intresserad av eftersom jag förmedlar mycket kalvar.

Inga slakterier namnges

Själva jämförelsesajten ska vara klar innan projektet avslutas under 2024. Inga slakterier kommer att namnges och det går inte att göra några detaljerade sökningar på geografi. Allt för att inga uppgiftslämnare ska kunna identifieras.

Men innan det går att skörda några mervärden av tjänsten måste många fler vilja mejla vidare sina priser, konstaterar Mats Edenmark.

– Det hela står och fallet på att folk skickar in sina avräkningar. Utan det så kommer det här att dö.